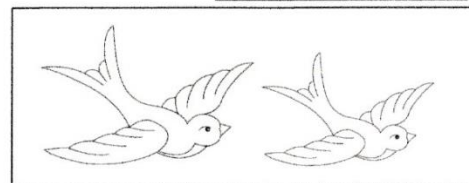
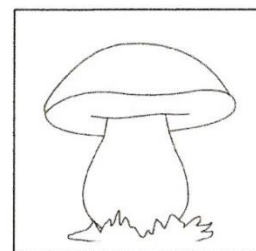
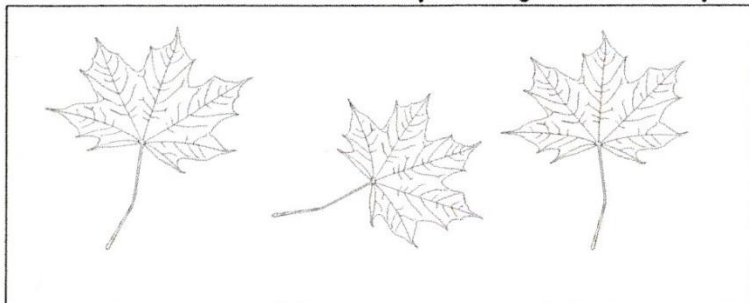

nakład 60 egzemplarzy

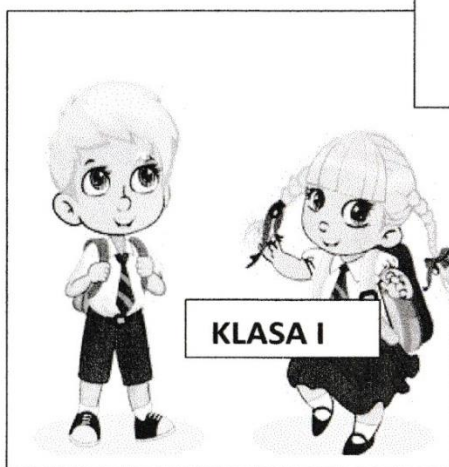
- Wrzeszczy wrzesień, że już jesień.
- Październik chodzi po kraju, cichnie ptactwo w gaju

„SAFA CZY SZAFA ?”

PISEMKO LOGOPEDYCZNE DLA UCZNIÓW KLAS PIERWSZYCH I ICH RODZICÓW

W TYM NUMERZE 5 MINUT Z
GŁOSKĄ SZ

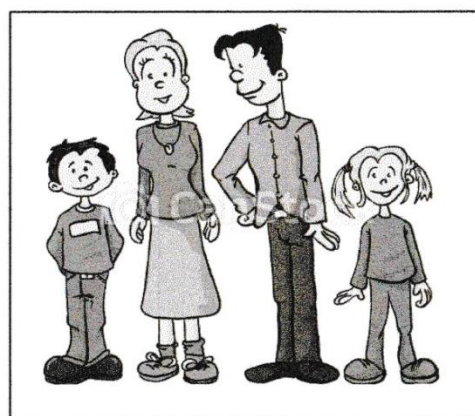

KLASA I

Numer 1

głoska SZ w
izolacji, sylabie,
wyrazie, zdaniu,
obrazkach,
wierszu; ćwiczenia
języka i warg

Szkoła Podstawowa im Mikołaja Kopernika
ul. Szkolna 7
88-420 Rogowo

opracowanie i dystrybucja pisemka-
Grażyna Olszewska-Drwęcka - logopeda

1.ĆWICZENIA PRZYGOTOWUJĄCE NARZĄDY MOWY DO WYMOWY GŁOSKI SZ

Ćwiczenia języka:

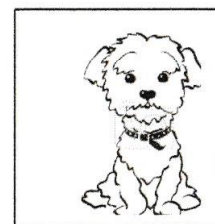
- dotykamy palcem lub łyżeczką podniebienia tuż za górnymi zębami, nazywając je „zaczarowanym miejscem”, „parkingiem”, w którym język (krasnołudek, samochód) powinien przebywać, gdy mamy zamkniętą buzię;
- wysuwanie języka do przodu;
- wysuwanie szerokiego języka na zewnątrz jamy ustnej;
- żucie brzegów języka zębami trzonowymi (żeby rozciągnąć całą jego powierzchnię);
- masaż języka – wysuwanie i cofanie języka przez lekko zwarte zęby;
- unoszenie języka na górną wargę (język wąski, wydłużony, zęby widoczne);
- unoszenie języka za górne zęby (język wąski);
- cofanie języka za wałek dziąsłowy;
- kierowanie języka w kąciuki ust (zęby widoczne);
- klaskanie językiem – naśladowanie odgłosu konia uderzającego kopytami o bruk;
- „liczenie ząbków” – dotykanie czubkiem języka górnych zębów po wewnętrznej stronie, podczas szerokiego otwierania jamy ustnej;
- „mycie zębów” – oblizywanie językiem górnych zębów po wewnętrznej stronie przy zamkniętych, a następnie otwartych ustach;
- „zaczarowany język” – przytrzymanie przez kilka sekund czubka języka na podniebieniu przy szeroko otwartych ustach;
- „krasnołudek zagląda do gardła” – cofanie języka w głąb jamy ustnej, zaczynając od górnych zębów, a kończąc na podniebieniu miękkim;
- zlizywanie czubkiem języka z podniebienia, np. kawałka czekolady lub gumy rozpuszczalnej, kremu czekoladowego, mleka w proszku (przy szeroko otwartych ustach);
- ssanie czubkiem języka na podniebieniu małego pudrowego cukierka, musującej witaminy C, opłatka lub naśladowanie ssania pożywienia;
- przytrzymywanie czubkiem języka przy podniebieniu rodzynek, pastylek pudrowych, cukierków z wgłębieniem w środku;
- „język malarzem” – język to pędzel, którego czubkiem dzieci mają naśladować malowanie różnych wzorów (kropek, kółek, linii, kwadratów, trójkątów). Moczenie „pędzla” w farbie oznacza dotykanie czubkiem języka wałka dziąsłowego. Płukanie „pędzla” to oblizywanie językiem dolnych dziąseł od wewnętrznej strony;
- „wahadełko” – kierowanie czubka języka w kąciuki ust;
- „młotek” – wbijamy gwoździe w ścianę. Spróbuj zamienić język w młotek i uderzaj o dziąsła tuż za górnymi zębami, naśladowując wbijanie gwoźdźca;
- wysuwamy język na brodę, zwijamy w „łyżeczkę” i chowamy do buzi;
- „schodki” – czubek języka dotyka górnych jedynek, górnej wargi, a następnie nosa (buzia otwarta);
- masaż podniebienia – język jest masażystą i masuje podniebienie od zębów w stronę gardła i z powrotem;
- naśladowanie różnych zwierząt:
  - * „krokodyl” – szerokie otwieranie buzi, wysuwanie żuchwy do przodu, naśladowanie „kłapania paszczą”
  - * „krowa” – naśladowanie przeżuwania trawy

- * „zły pies” – zagryzanie górnymi siekaczami dolnej wargi, udawanie warczenia psa
- * „wyjący pies” – naśladowanie wycia psa do księżyca (a-u, a-u)
- * „konik” – kłaskanie czubkiem języka o watek dziąsłowy
- * „króliczek” – próby utrzymania kredki między górną wargą, a nosem
- * „kameleon” – jak najdłuższe wysuwanie języka i chowanie go do buzi
- * „żabki” – robienie z buzi dużego balonu, naciskanie lekko palcami na policzki, stopniowe wypuszczanie powietrza;
- naśladowanie mlaskania;
- śpiewanie znanych melodii na sylabach: la, lo, le, lu, ly.

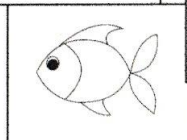
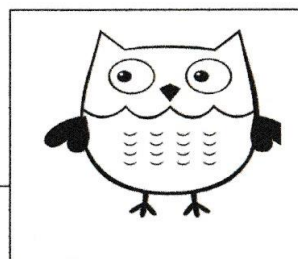
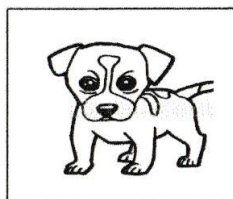
Ćwiczenia warg:

- oblizywanie warg;
- „ryjek świnki” – wysuwanie zaokrąglonych warg do przodu (zęby widoczne);
- rozchylanie warg jak przy uśmiechu;
- „całuski” – cmokanie ustami;
- „balonik” – nadymanie policzków, usta ściągnięte;
- „zmęczony konik” – parskanie wargami;
- „kto silniejszy?” – napinanie warg w pozycji rozciągniętej. Dwie osoby siedzące naprzeciw siebie trzymają ustami kartkę papieru i każdy ciągnie w swoją stronę;
- „wąsy” – wysuwanie warg jak przy wymawianiu „u”, położenie na górnej wardze słomki lub ołówka i próby jak najdłuższego utrzymania;
- „drzwi do domu” – buzia do domek krasnoludka, a wargi to drzwi do domku. Pokaż jak wargi ściągnięte do przodu, otwierają się i zamykają;
- „straż pożarna” – wyraźne wymawianie samogłosek w parach: e o oraz a u;

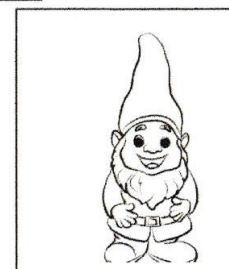
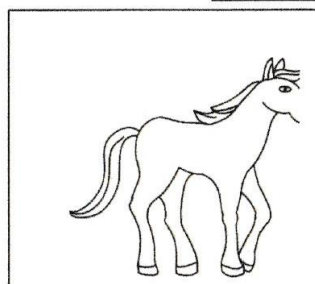
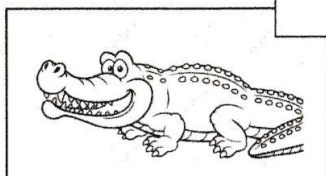
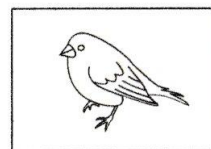
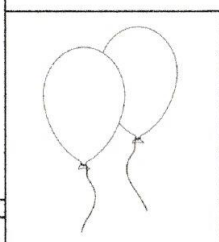
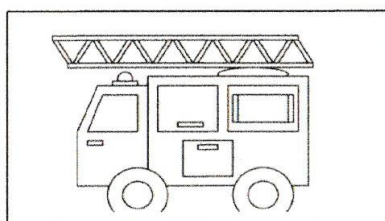
wydawanie odgłosów:

- * krowy – mu, mu
- * kukułki – kuku, kuku
- * sowy – hu, hu
- * psa – hau, hau
- * rybki – plum, plum
- * pukania – puku, puku
- * uderzania – buch, buch[□]
- * chodzenia – tupu, tupu;

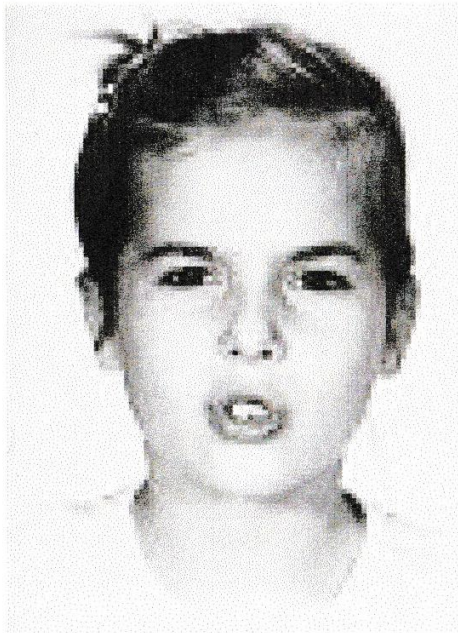

„pyszczyk rybek” – wysuwanie warg do przodu, a następnie naprzemienne ich otwieranie i zamykanie;

- „ryjek” – układanie warg w kształcie ryjka, a następnie ich rozsuwanie do uśmiechu;
- gra na trąbce z szerokim ustnikiem, flecie, harmonijce ustnej.

2.LABIOGRAM GŁOSKAI SZ

- WARGI LEKKO ZAOKRĄGLONE WYSUNIĘTE DO PRZODU,
- JĘZYK UNIESIONY DO GÓRNEGO WAŁKA DZIAŚŁOWEGO,
- ZĘBY ZBLIŻONE DO SIEBIE

POWTARZAMY:

SZUMI,SZUMI WODA:SZSZSZ...

SZUMI SZUMI LAS:SZSZSZ...

SZUMIĄ SZUMIA POLA: SZSZSZ

3. ĆWICZYMY WYMOWĘ GŁOSKI –SZ–

-sylaby

SZA, SZO, SZE, SZU, SZY

ASZ, OSZ, ESZ, USZ, YSZ

ASZA, OSZO, ESZE, USZU, YSZY

SZASZ, SZOSZ, SZESZ, SZUSZ, SZYSZ

SZASZA, SZOSZO, SZESZE, SZUSZU, SZYSZY

-wyrazy/słowa

SZAFA, SZALIK, SZALE, SZOPA, SZELKI, SZYBA, SZYNKA, SZOP,

SZUFLADA, SZAMPAN, SZYSZKA, SZATNIA, SZYMPANS, SZYNY,

MYSZKA, MASZYNA, KALOSZE, NOSZE, MUSZLA, SZYSZKA, DUSZEK,

PALUSZEK, GROSZEK, PROSZEK, KASZA, PASZA, MUSZKA, MESZKI,

KOSZ, MYSZ, KALOSZ, BAMBOSZ, KAPELUSZ, KŁOSZ, DOBOSZ, WESZ,

- wyrażenia

NASZA SZKOŁA, SZABLA SZYMONA, KOSZ GRUSZEK, MUSZLA

SZUMI, SZARA MYSZKA, KOSZ KASZTANÓW, SZEROKA SZAFA,

SZPITALNE NOSZE, SZAMPON NATASZY,

- zdania

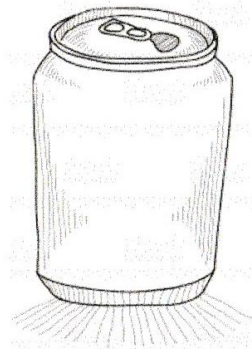
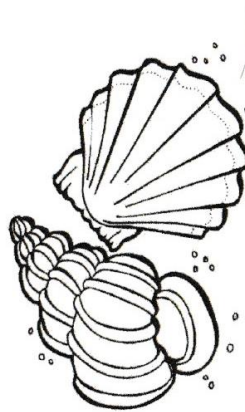
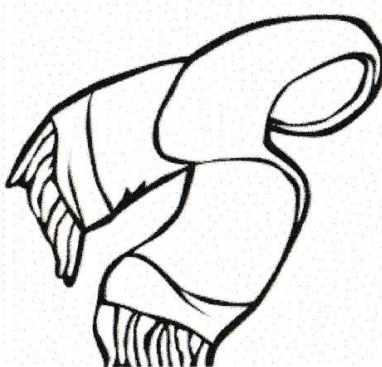
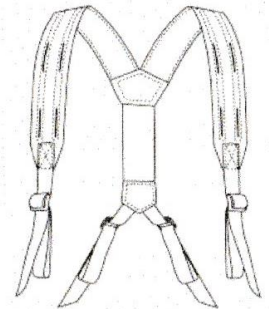
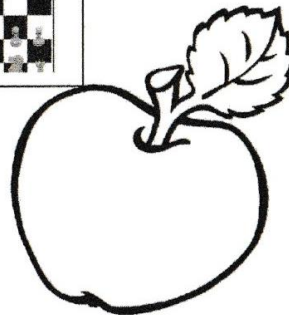
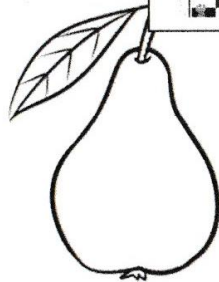
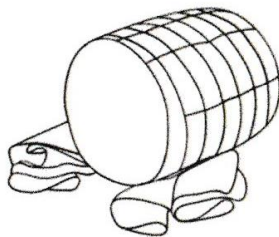
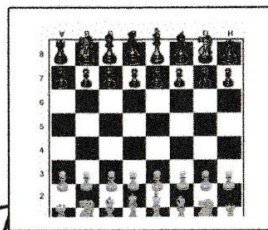
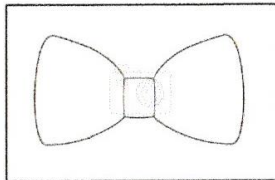
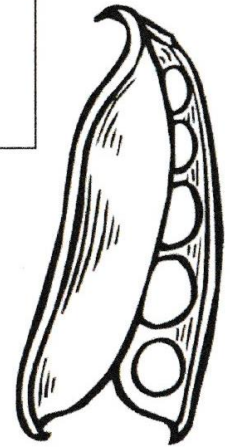
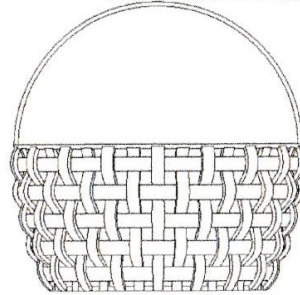
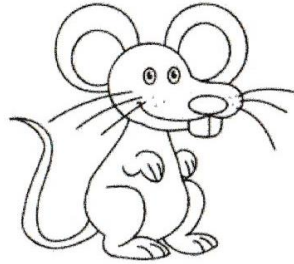
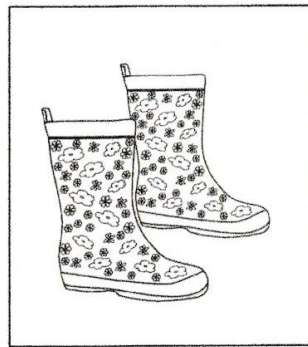
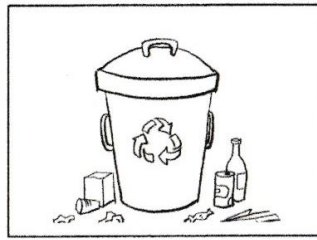
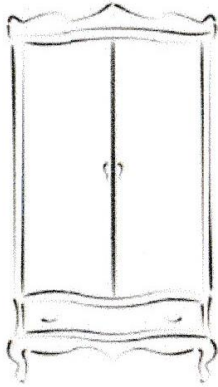
SZYMON MA KALOSZE .TO NASZA SZKOŁA . MYSZKA LUBI SEREK.

JANUSZEK KUPIŁ SZPINAK .MATEUSZ SZUKA GRUSZEK .BARTOSZ ZBIERA

KASZTANY. LESZEK MA CHORY PALUSZEK.TOMASZ NIE LUBI KASZY.

NATASZA JE JABŁUSZKO.WUJASZEK MA NOWE BAMBOSZE.TU LATA MUSZKA.

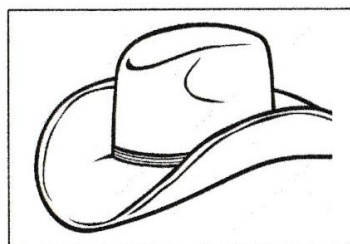
4. NAZWIJ OBRAZKI I POMALUJ JE

szafa, myszka, koszyk ,groszek, kalosze

szynka, gruszka ,jabtuszko, szelki ,kosz ,kapelusz

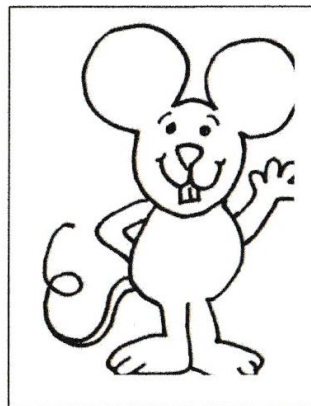
szal, muszle ,puszka, muszka, kapelusz, szachy

5. UTRWALENIE GŁOSKI SZ W WIERSZYKACH

„Szara myszka”

Szara myszka w szafie mieszka
a na imię ma Agnieszka.
Ma w szufladzie trzy koszule,
kapelusze, szelki, sznurek.
Grywa w szachy, pisze wiersze,
tuszem robi szlaczki pierwsze.
Chętnie szynkę je i groszek
kaszę, gulasz, gruszek koszyk.

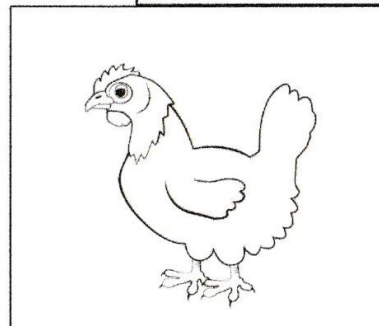
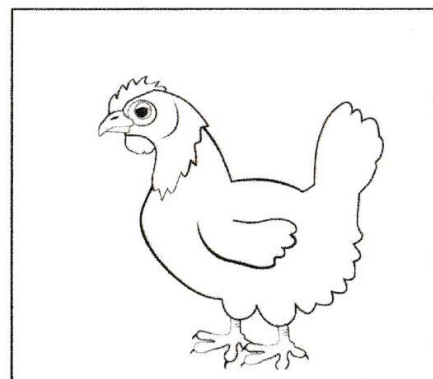

„ Kokoszki „ [Wanda Chotomska]

Każda kokoszka jąka się troszkę,
co łatwo sprawdzić mając kokoszkę.

Kiedy kokoszka zrobi pierożki
i chce zaprosić na nie kumoszki,
to zaraz głośno gdacze kumoszkom:
- Chodź na pierożki ko-ko-kokoszko!

Gdy na ból głowy cierpią kokoszki
do aptekarza idą po proszki
i gdaczą kiedy proszki kupują:
- Ile te proszki ko-ko-kosztują?

ZADANIE DLA ODWAŻNYCH!!!

ODCZYTAJ WYRAZY.

UWAGA:OSTATNIA LITERA WYRAZU JEST PIERWSZĄ NASTĘPNEGO WYRAZU

SZALESZEKOSZYKOSZULAFISZYMONASZAPASZKA

